

Abstrakt

Ve své práci etnograficky zkoumám proces propojování a vzájemného působení lidských a ne-lidských entit, konkrétně zrakově postižených uživatelů s kompenzačními pomůckami založenými na bázi výpočetní technologie. K tomuto procesu, který pojmenovávám „technologizace nevidomosti“, v této práci přistupuji symetricky a hlavní teoretickou inspiraci pro mě představují studie souhry technologií a zdravotně znevýhodněného těla, které vycházejí z teorie sítí-aktérů (ANT) a navazujících materiálně-sémiotických nástrojů sociálněvědního zkoumání. Mým cílem je sledovat a analyzovat procesy, jakými jsou v České republice zrakově postižené osoby ne/schopné vykonávat každodenní činnosti prostřednictvím výpočetních technologií a jejich vztahu se širšími procesy přístupnosti. Stopuji vzájemné působení lidských a ne-lidských entit na konkrétním příkladu dvou konfigurací, jednou zrakově postižených osob se speciálně upraveným osobním počítačem a podruhé s *chytrým* dotykovým mobilním telefonem. Ukazuji, jak konkrétní podoba přenosných elektronických, na výpočetní technologii založených zařízení, která jsou přizpůsobená vidícímu uživateli, významně omezuje souhru nevidomých a slabozrakých uživatelů s výpočetní technikou. Vytvoření takové souhry a zajištění vizuální orientace v případě nevidomých je pak umožněno jen díky dalším zprostředkujícím technologiím.

Klíčová slova: kompenzační pomůcky, zrakové postižení, teorie sítí-aktérů (ANT), technologie